

Het betekenis van tekens

Semiotiek bestudeert de betekenis van **tekens** en het proces van **betekenisgeven**

*Niet alleen in taal en beeld maar
in principe in alles om ons heen.
De semiotische theorieën bieden
een methode om te analyseren hoe
betekenis van visuele of andere
informatie tot stand komt*

Het betekenis van tekens

Tekens zijn elementen die **betekenis** dragen.

*Om een teken te begrijpen moet je de code kennen, de conventies. Het teken vertegenwoordigt iets dat niet aanwezig is, het verwijst naar een **object**.*

Het betekenis van tekens

Teken = **signaal** + **referent**

Signaal:

wat we waarnemen

- **gif** / **gevaar**

Referent:

het object waarnaar

het teken verwijst

- **botten** / **dood**

Het betekenis van tekens

Niet alles is een teken en we gaan pas 'ontcijferen' als we iets willen weten, iets nodig hebben of nieuwsgierig zijn.

Charles Sanders Peirce
(1839 - 1914). Amerikaanse filosoof, wetenschapper en grondlegger van de semiotiek

Het betekenis van tekens

De manier waarop het signaal naar de referent verwijst bepaalt de onderverdeling in tekens.

Peirce classificeert tekens in 3 soorten:

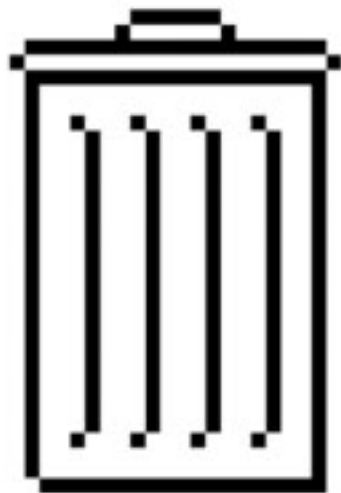
Iconen

Indices

Symbolen

Iconen

Bij iconen lijkt het teken op het object waarnaar het verwijst.

Indices

Bij indices verwijst het teken indirect, maar wel herkenbaar, naar zijn object.

Symbolen

Bij symbolen is er geen herkenbare overeenkomst tussen het teken en het verwijste object. Symbolen moeten altijd geleerd worden.

Mars

Jupiter

Saturn

Uranus

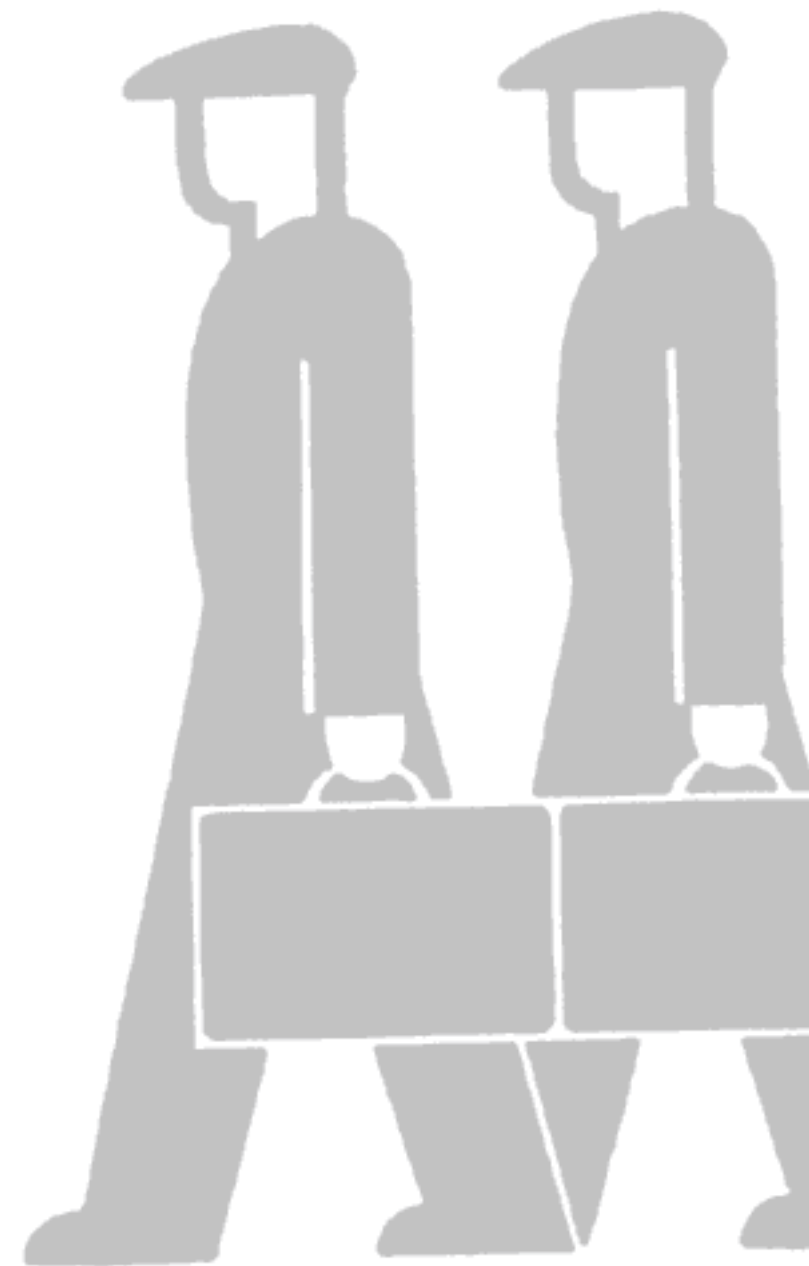
Neptune

Symbolen: betekenis berust op afspraken

Iconen of indices: tekens die op basis van eigen ervaring betekenis hebben

Pictogrammen zijn een samenstelling van symbolen, iconen en indices

Bijvoorbeeld . . .

Verboden te roken

Sigaret is *iconisch* teken,
rode rand en streep zijn
symbolen (afspraak rode
rand en streep = verbod)

